

Digwyddiadau bwyd a galw neu dynnu cynnyrch bwyd yn ôl

Sut i roi gwybod am ddigwyddiad, ymateb iddo a'i atal, gan gynnwys sut i dynnu neu alw cynhyrchion bwyd anniogel yn ôl.

Beth yw digwyddiad bwyd?

Mae digwyddiad bwyd yn codi pan fydd pryderon am ddiogelwch neu ansawdd bwyd (a/neu fwyd anifeiliaid) lle mae'n bosibl bod angen gweithredu er mwyn diogelu defnyddwyr.

Mae digwyddiadau yn perthyn i ddau gategori yn fras:

- halogi bwyd neu fwyd anifeiliaid wrth brosesu, dosbarthu, manwerthu ac arlwyyo
- digwyddiadau sy'n llygru'r amgylchedd fel tân, cemegion neu olew yn tasgu ac ymbelydredd yn gollwng

Galw a thynnu cynhyrchion yn ôl

O ganlyniad i ddigwyddiad bwyd, efallai y bydd yn rhaid tynnu neu alw cynnyrch bwyd yn ôl.

Mae'r broses tynnu'n ôl yn digwydd pan fydd bwyd anniogel yn cael ei dynnu o'r gadwyn gyflenwi cyn iddo gyrraedd defnyddwyr.

Mae'r broses galw bwyd yn ôl yn digwydd pan gaiff bwyd anniogel ei dynnu o'r gadwyn gyflenwi ac fe gynghorir defnyddwyr i gymryd camau priodol, er enghraifft, dychwelyd neu gael gwared ar fwyd anniogel.

Rhoi gwybod am ddigwyddiad

Os ydych chi'n credu bod bwyd neu fwyd anifeiliaid sydd wedi'i gyflenwi gennych naill ai'n niweidiol i iechyd, yn anaddas i bobl ei fwyta neu ddim yn bodloni gofynion cyfreithiol, dylech:

- dynnu neu alw'r bwyd yn ôl o'r farchnad ar unwaith
- rhoi gwybod i'ch [awdurdod cymwys](#) (awdurdod lleol neu awdurdod iechyd porthladd), a fydd yn rhoi gwybod i chi am unrhyw gamau pellach y gallai fod angen i chi eu cymryd

Os ydych chi'n credu bod bwyd anniogel wedi cyrraedd defnyddwyr, efallai y bydd angen i'r ASB gyhoeddi hysbysiad galw'n ôl, felly rhowch wybod i [dîm digwyddiadau'r ASB](#).

I helpu gyda hyn, mae angen i chi wybod pwy yw eich cyflenwyr a'ch cwsmeriaid busnes bwyd.

Canllawiau ar alw a thynnu cynnyrch bwyd yn ôl

Mae ein 'Canllawiau ar y gallu i Orlhain, Galw a Thynnu Bwyd yn ôl o fewn Diwydiant Bwyd y Deyrnas Unedig' yn egluro'r hyn sy'n ofynnol yn ôl y gyfraith a'r hyn y mae angen i fusnesau ei wneud.

Mae'n cynnwys cyngor ac arfer gorau ar:

- systemau olrhain bwyd
- gwneud penderfyniad ar dynnu neu alw bwyd yn ôl
- swyddogaethau a chyfrifoldebau
- sut i roi gwybod i ddefnyddwyr bod bwyd wedi'i alw'n ôl

Cymru

[View Canllawiau ar y gallu i olrhain, tynnu a galw bwyd yn ôl o fewn diwydiant bwyd y Deyrnas Unedig as PDF](#) (1.01 MB)

Bydd yr adnoddau canlynol yn helpu wrth alw bwyd yn ôl (Saesneg yn unig ar hyn o bryd):

[View Templed cysylltiadau enghreifftiol \(Atodiad Ei\) as Word](#) (25.82 KB)

[View Enghraifft o log penderfyniadau allweddol yn ystod digwyddiadau bwyd \(Atodiad Eii\) as Word](#) (31.05 KB)

[View Esiampl o dempled i hysbysebu'r awdurdod gorfodi \(Atodiad F\) as Word](#) (27.6 KB)

[View Templed Busnes i Fusnes \(Atodiad G\) as Word](#) (25.6 KB)

[View Templed rhybudd alergedd i'w olygu ar gyfer pwynt gwerthu as Word](#) (224.6 KB)

[View Templed galw bwyd yn ôl i'w olygu ar gyfer pwynt gwerthu as Word](#) (135.46 KB)

Mae canllaw cyfeirio cyflym hefyd wedi'i ddatblygu i gynorthwyo busnesau ymhellach. Mae'r canllaw hwn yn ategu'r prif ganllawiau:

[View Canllaw Cyfeirio Cyflym: Y gallu i olrhain, tynnu a galw bwyd yn ôl as PDF](#) (591.67 KB)

Dadansoddi Gwraidd y Broblem (RCA)

Yn dilyn digwyddiad diogelwch bwyd, fe'ch cynghorir i fynd ati i Ddadansoddi Gwraidd y Broblem (RCA).

Mae RCA yn ddull y gellir ei ddefnyddio i bennu achos y digwyddiad bwyd ac i helpu i nodi camau i atal digwyddiadau yn y dyfodol. Gellir defnyddio canlyniadau'r RCA i adolygu sut rydych chi'n rheoli diogelwch a hylendid bwyd mewn busnes bwyd, gan gynnwys olrhain, tynnu a galw bwyd anniogel yn ôl.

Gellir defnyddio gwahanol ddulliau wrth gynnal RCA a dylech gysylltu â'ch awdurdod gorfodi i gael cyngor pellach.

Er mwyn helpu busnesau i ddeall RCA rydym ni wedi datblygu cwrs e-ddysgu dadansoddi gwraidd y broblem.

Er mwyn helpu busnesau i ddeall RCA rydym ni wedi datblygu [cwrs e-ddysgu dadansoddi gwraidd y broblem \(Saesneg yn unig ar hyn o bryd\)](#).

[View Ffurflen Adrodd - Dadansoddi Gwraidd y Broblem as Word](#) (56.93 KB)

[View Enghraifft Arfer Gorau - Dadansoddi Gwraidd y Broblem as PDF](#) (192.42 KB)

Diogelu ac amddiffyn bwyd a diod rhag ymosodiad bwriadol

Mae'r Sefydliad Safonau Prydeinig wedi creu canllaw hawdd ei ddefnyddio er mwyn helpu busnesau os nad oes gennych chi fyndediad at gyngor arbenigol yn y maes hwn. Nod y canllaw yw helpu busnesau bwyd ac eraill i osgoi a lleihau bygythiadau ar bob pwynt yn y gadwyn

cyflenwi bwyd a diod. Mae ar gael yn Saesneg yn unig.

[View Canllawiau i ddiogelu ac amddiffyn bwyd a diod rhag ymosodiad bwriadol \(PAS 96\) as PDF \(5.88 MB\)](#)

Gall y canllawiau eich helpu i asesu gwendidau posibl o ran twyll, unigolion sydd wedi'u hysgogi yn ideolegol a bygythiadau 'mewnol' eraill. Hefyd, ceir cyngor ar fygythiadau ar y we.

Ein cynllun rheoli digwyddiadau

Mae'r Cynllun Rheoli Digwyddiadau yn dangos i chi sut rydym yn bodloni ein cyfrifoldebau wrth ymateb i ddigwyddiadau bwyd nad ydynt yn arferol. Bydd y Cynllun yn cael ei ddiweddarau'n rheolaidd a'i brofi'n barhaus.

[View Ein Cynllun Rheoli Digwyddiadau as PDF \(1.61 MB\)](#)